

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2005 szeptemberében

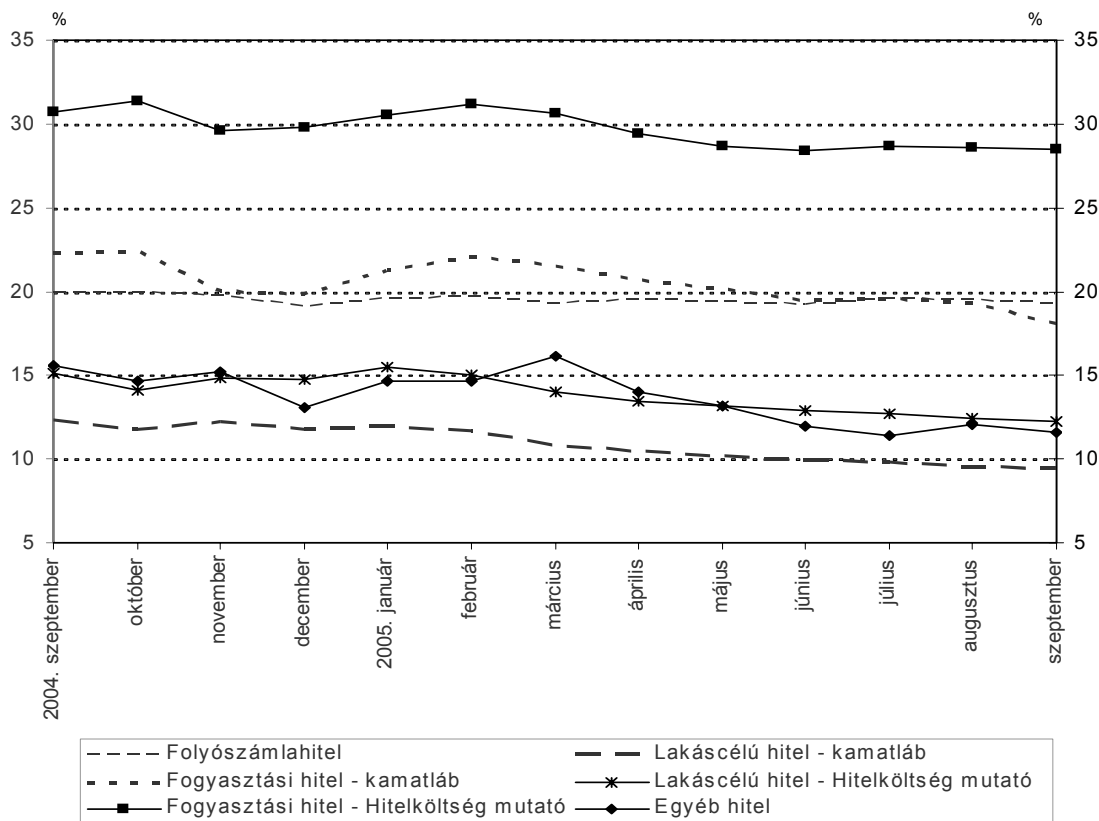
2005 szeptemberében a háztartási és a nem pénzügyi vállalati szektor forintbiteleinek és forintbetéteinek átlagos kamatlábai csökkentek. A bankközi forintpiacon is a kamatlábak csökkenése volt tapasztalható.

A háztartások eurobiteleinek és eurobetéteinek átlagos kamatlábai csökkentek, míg a nem pénzügyi vállalatok euróbiteleinek és euróbetéteinek átlagos kamatlábai csak kismértékben változtak szeptemberben.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója

A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlába 2005. szeptemberben 16 bázisponttal 19,30%-ra változott. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába 9 bázisponttal 9,45%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 17 bázisponttal 12,25%-ra módosult. A fogyasztási hitelek átlagkamatlába 112 bázisponttal 18,14%-ra csökkent, átlagos hitelköltség mutatója 10 bázisponttal 28,52%-ra változott. Az egyéb hitelek átlagkamatlába 53 bázisponttal 11,56%-ra csökkent.

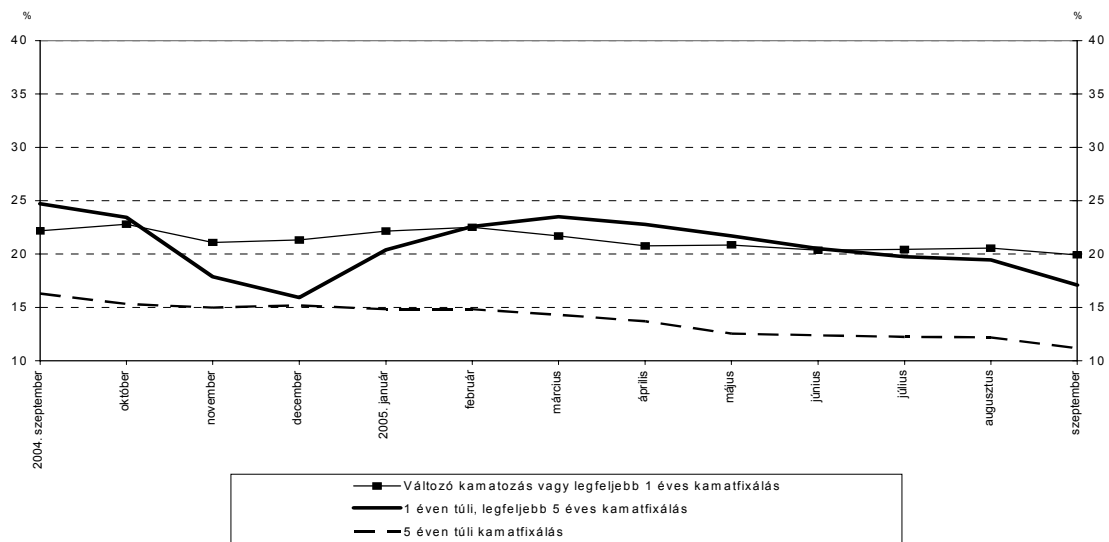
¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

2005. szeptemberben a megkötött fogyasztási hitelszerződések értéke 21,2 milliárd forintot tett ki, amely 2,9 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a fogyasztási hitelek aránya augusztusról szeptemberre 49,3%-ról 49,0%-ra változott.

A lakáscélú hitelszerződések értéke szeptemberben 16,9 milliárd forintot tett ki, amely 2,7 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a lakáscélú hitelek aránya szeptemberben az augusztusi 40,0%-ról 39,1%-ra változott.

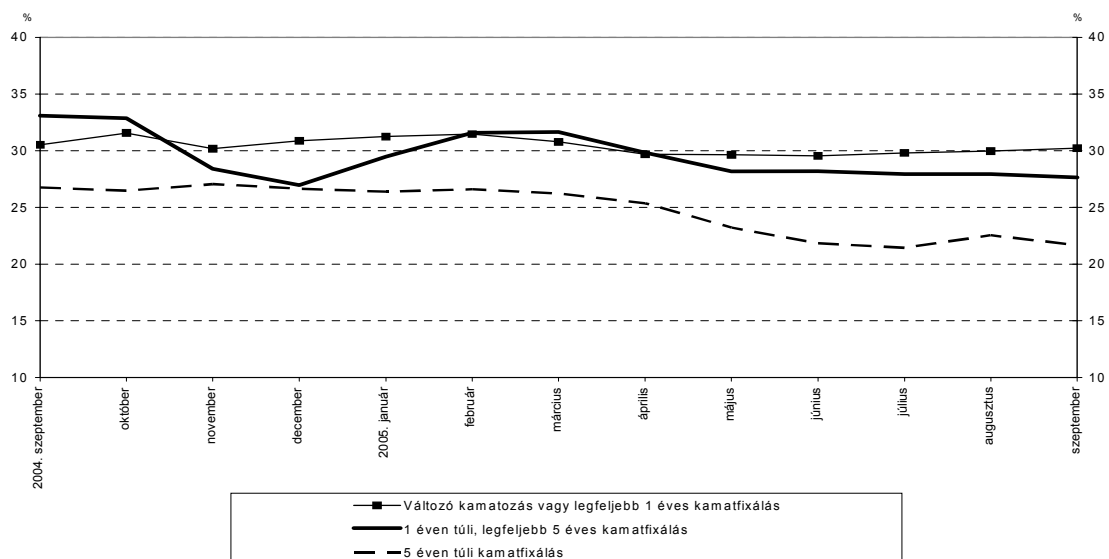
Az egyéb hitelek esetében az új szerződések értéke szeptemberben 5,1 milliárd forint volt, amely az összes folyószámlahitelen kívüli hitel 11,8%-át tette ki. Az új szerződések értéke 0,1 milliárd forinttal csökkent, míg aránya 1,1 százalékponttal növekedett augusztusról szeptemberre.

2. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos kamatlába

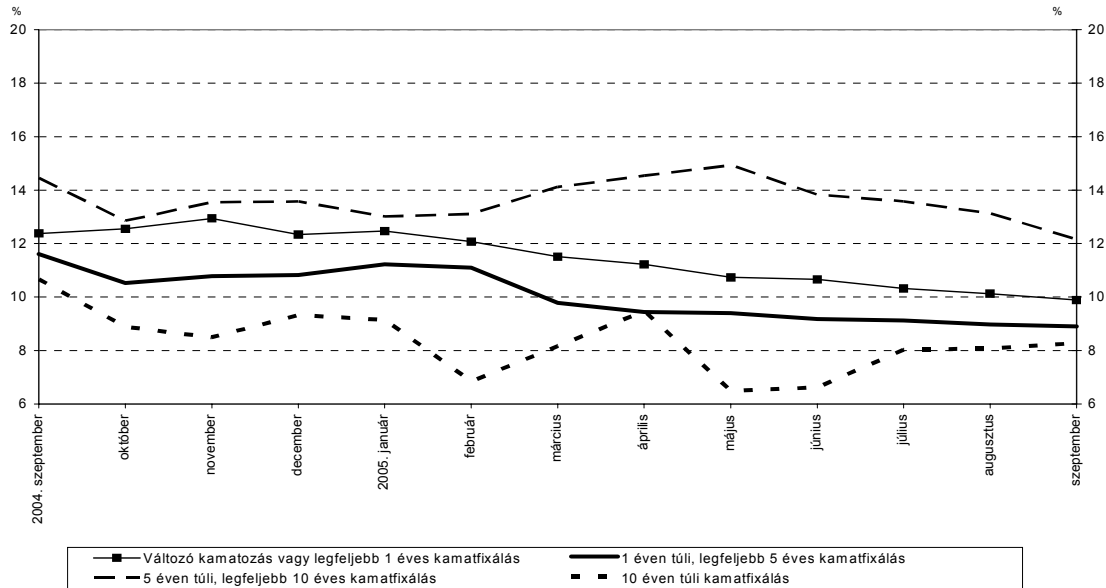
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába szeptemberben 65 bázisponttal 19,92%-ra; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 236 bázisponttal 17,10%-ra; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 101 bázisponttal 11,18%-ra csökkent.

3. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

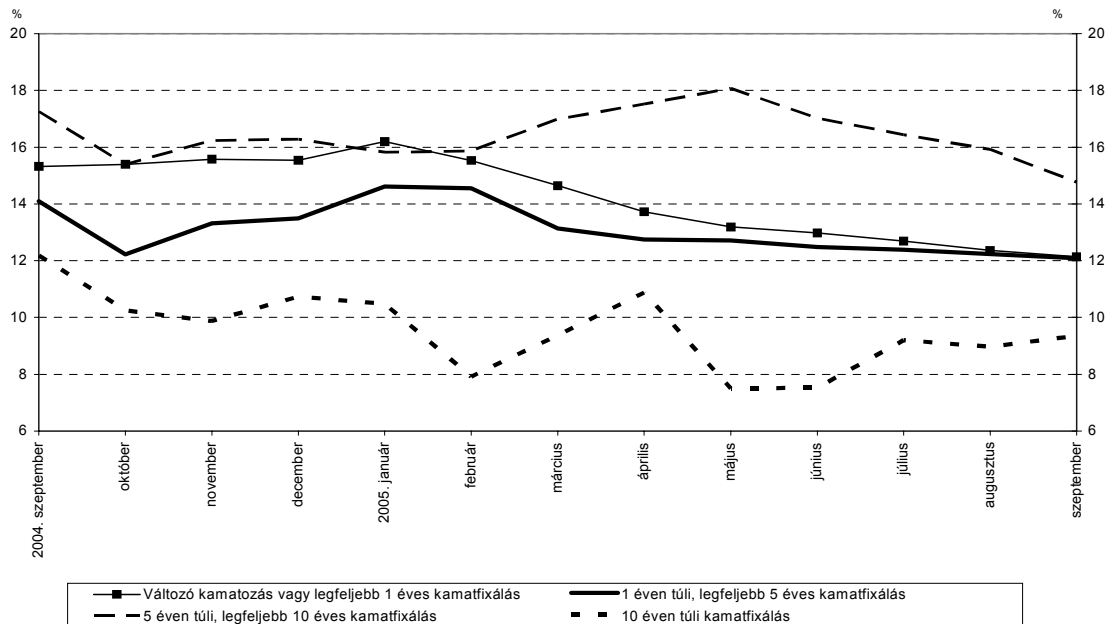
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója szeptemberben 27 bázisponttal 30,23%-ra emelkedett; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 32 bázisponttal 27,64%-ra, az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 87 bázisponttal 21,67%-ra csökkent.

4. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos kamatlába

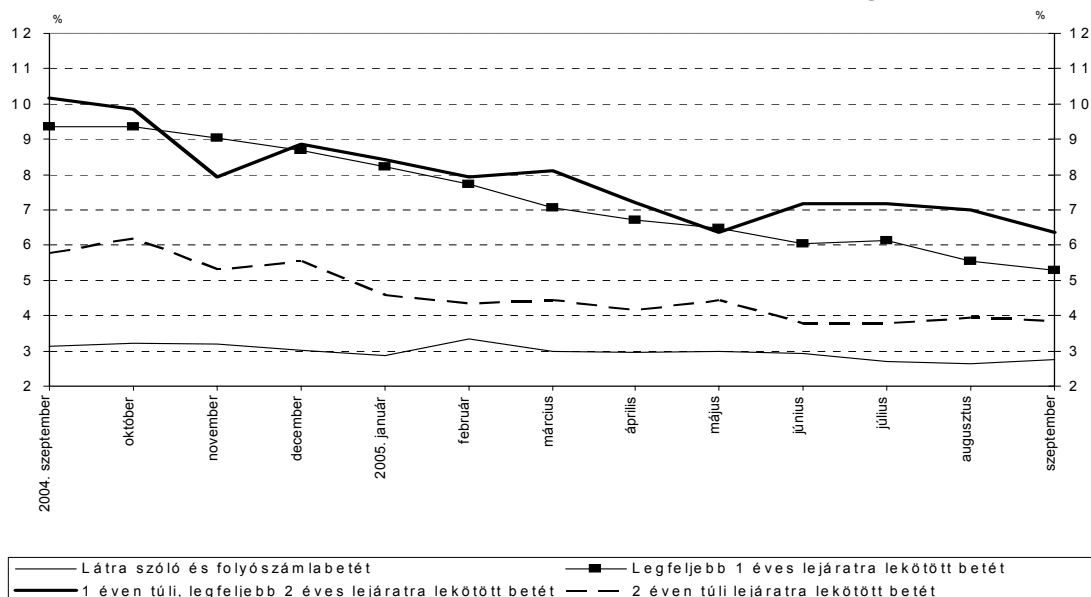
A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába szeptemberben 24 bázisponttal 9,88%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába 8 bázisponttal 8,89%-ra módosult; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 98 bázisponttal 12,15%-ra csökkent; míg a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 20 bázisponttal 8,27%-ra módosult.

5. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója augusztusról szeptemberre 22 bázisponttal 12,14%-ra; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 15 bázisponttal 12,09%-ra módosult; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos hitelköltség mutatója 116 bázisponttal 14,76%-ra csökkent; míg a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hiteleké 39 bázisponttal 9,35%-ra emelkedett.

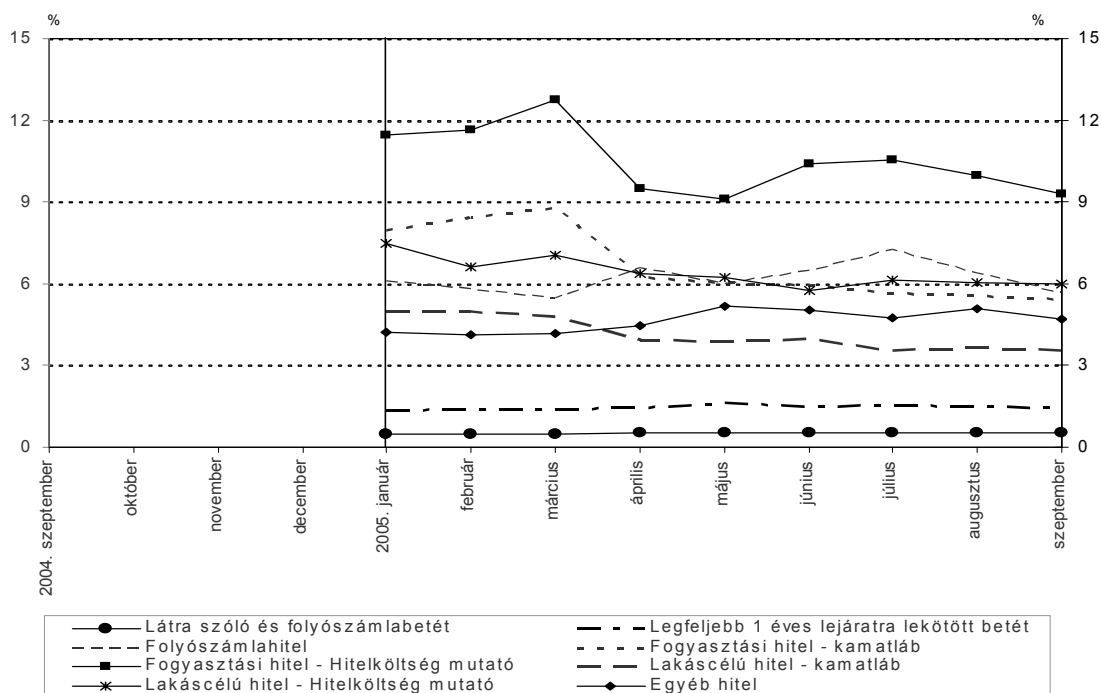
6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A látra szóló betétek átlagkamatlába szeptemberben 13 bázisponttal 2,77%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába 35 bázisponttal 5,19%-ra; az éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratra lekötött betétek kamatlába 64 bázisponttal 6,36%-ra csökkent; a két éven túli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába pedig 9 bázisponttal 3,85%-ra módosult augusztusról szeptemberre. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke szeptemberben 534,3 milliárd forintot tett ki, amely 12,8 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója, valamint a háztartásokkal kötött eurobetétszerződések havi átlagos kamatlába ²

² Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

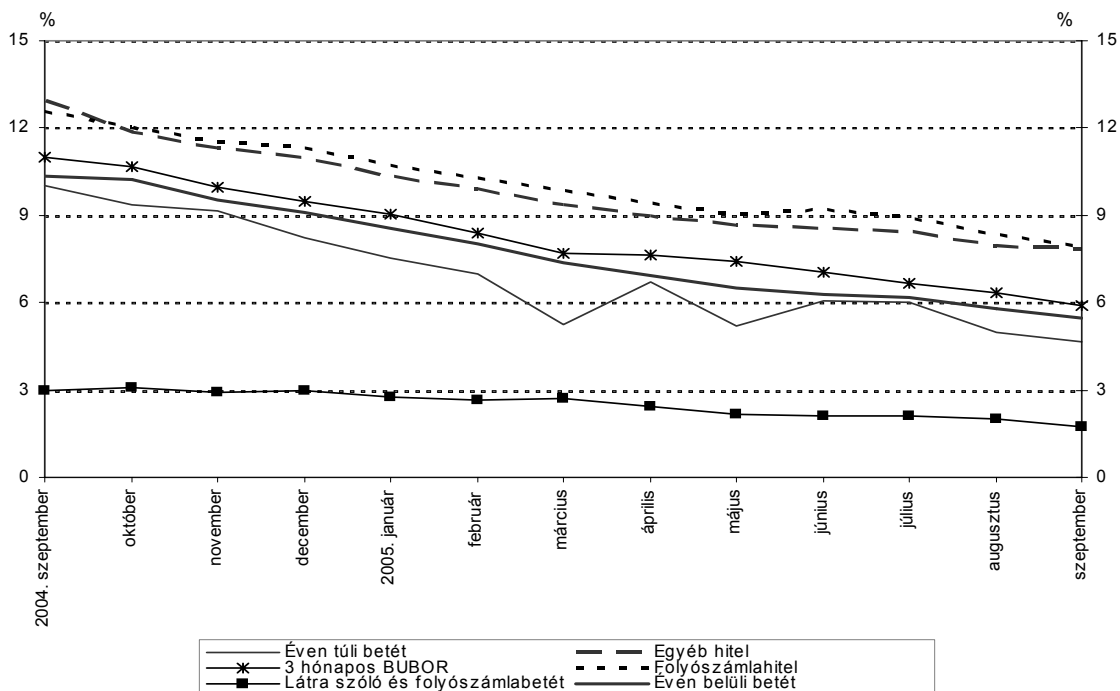
Az euro folyószámlahitelek átlagkamatlába 2005. szeptemberben 71 bázisponttal 5,65%-ra csökkent. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 11 bázisponttal 3,54%-ra, átlagos hitelköltség mutatója 3 bázisponttal 6,01%-ra módosult. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagkamatlába 14 bázisponttal 5,43%-ra módosult, átlagos hitelköltség mutatója pedig 68 bázisponttal 9,30%-ra csökkent. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába 40 bázisponttal 4,68%-ra csökkent. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 0,6 milliárd forinttal 3,2 milliárd forintra; a lakáscélú hiteleké 0,6 milliárd forinttal 1,7 milliárd forintra csökkent; míg az egyéb hiteleké 0,5 milliárd forinttal 1,4 milliárd forintra emelkedett.

A háztartások éven belüli lekötésű eurobetéteinek átlagos kamatlába 5 bázisponttal 1,42%-ra; míg a látra szóló és folyószámlabetéteké szeptemberben 1 bázisponttal 0,53%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 24,8 milliárd forinttal 81,3 milliárd forintra emelkedett.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

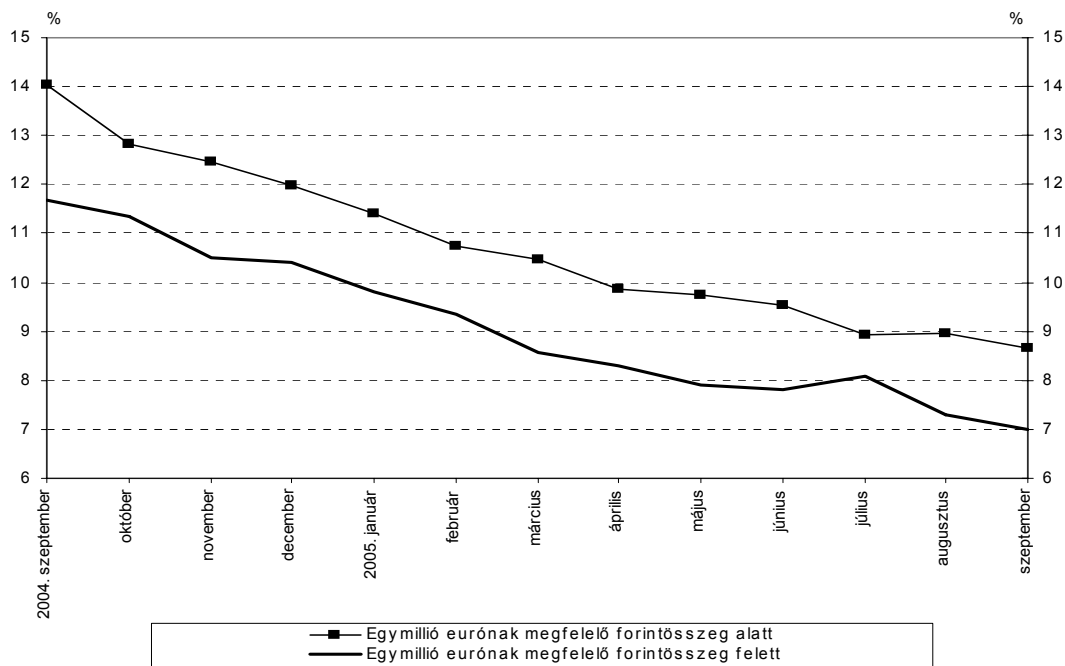
8. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A **nem pénzügyi vállalatok** folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2005. szeptemberben 40 bázisponttal 7,93%-ra csökkent, a folyószámlahiteleken kívüli hiteleké pedig 13 bázisponttal 7,84%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződéseinek értéke szeptemberben 125,7 milliárd forintot tett ki, amely 63,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél.

Az éven belüli **betétek** átlagkamatlába 34 bázisponttal 5,47%-ra, az éven túliaké pedig 31 bázisponttal 4,66%-ra csökkent. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke szeptemberben 1347,3 milliárd forintot tett ki, amely 11,7 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába 13 bázisponttal 1,60%-ra változott.

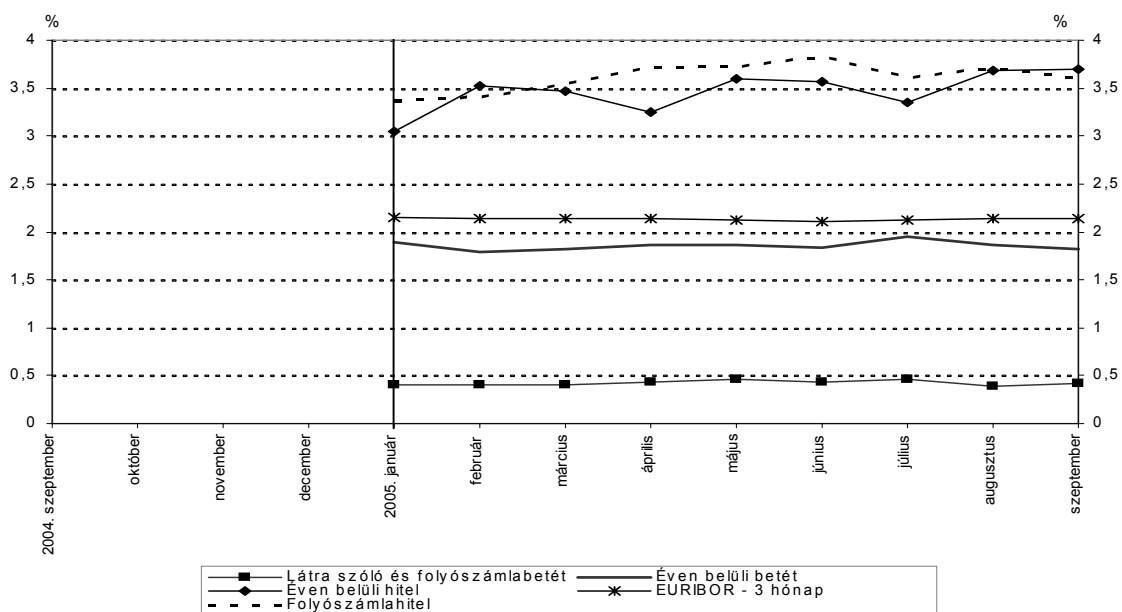
9. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forinthiteleinek átlagos kamatlába (a hitel összege szerint)

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg alatti³ összegű nem folyószámla forinthitelek átlagos kamatlába 30 bázisponttal 8,67%-ra, míg az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg felettié 30 bázisponttal 6,99%-ra csökkent.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

10. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

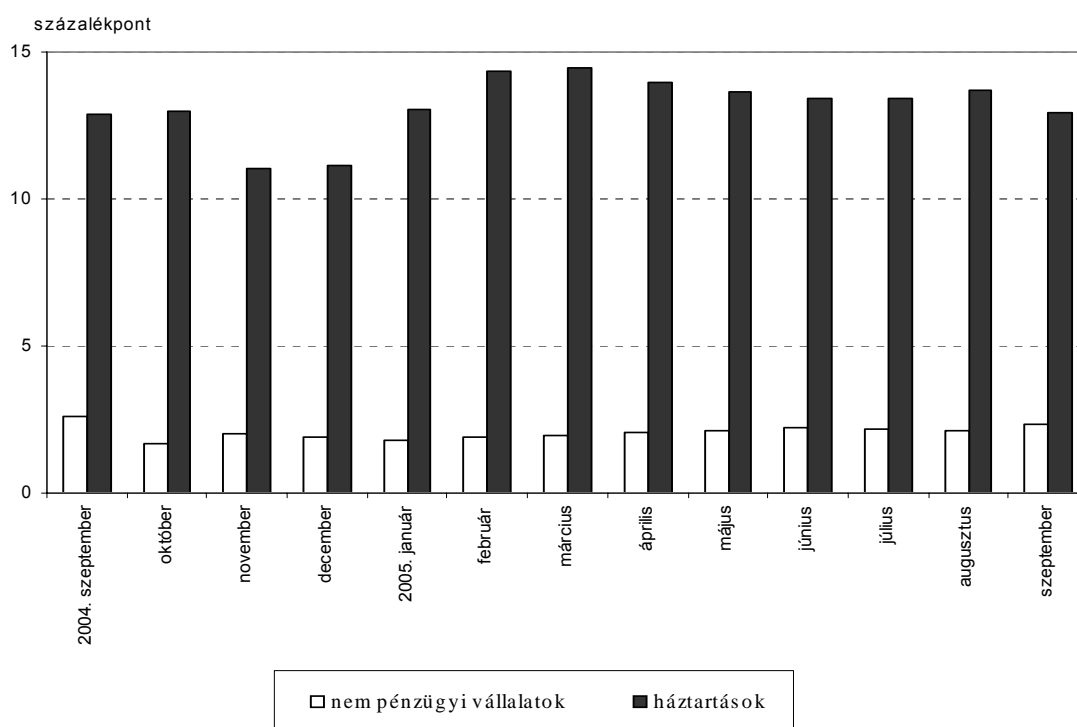
³ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

A **nem pénzügyi vállalatok** euro folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2005. szeptemberben 11 bázisponttal 3,60%-ra, a folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek átlagkamatlába pedig 1 bázisponttal 3,69%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 2005. szeptemberben 95,9 milliárd forintot tett ki, amely 36,2 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél.

A nem pénzügyi vállalatok látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába 2005. szeptemberében 3 bázisponttal 0,42%-ra módosult. Az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagkamatlába 4 bázisponttal 1,82%-ra módosult szeptemberben. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 33,1 milliárd forinttal 338,5 milliárd forintra csökkent.

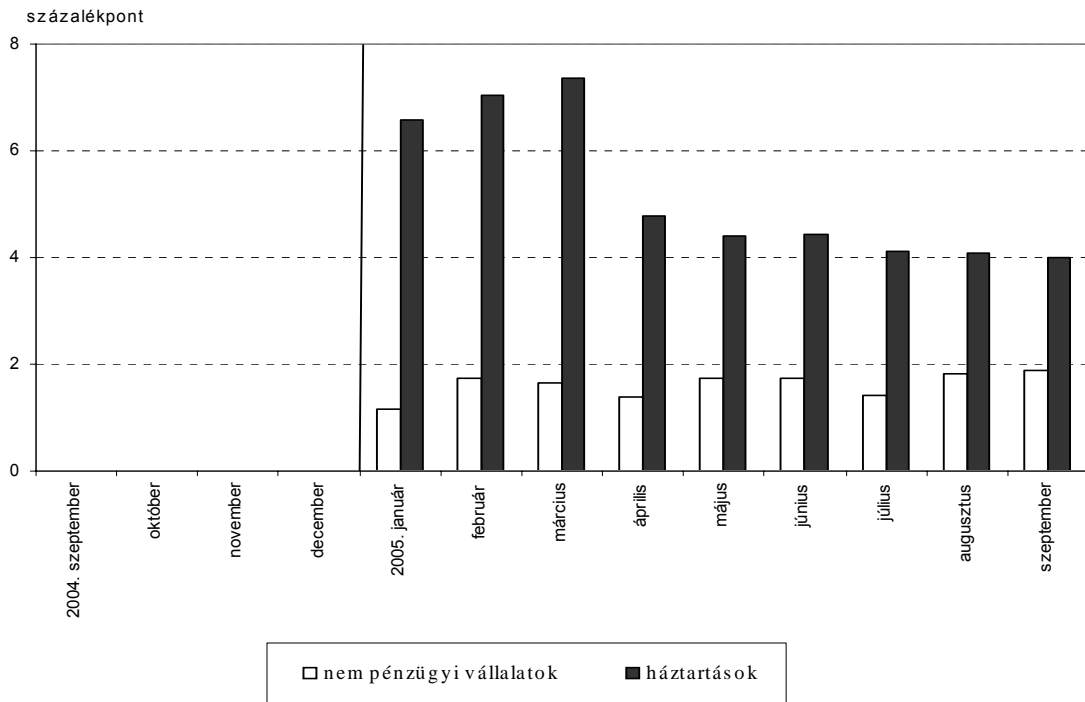
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

11. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forintbetét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 13,71 százalékpontból 12,95 százalékpontra csökkent szeptemberben. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség 2,14 százalékpontból 2,32 százalékpontra módosult.

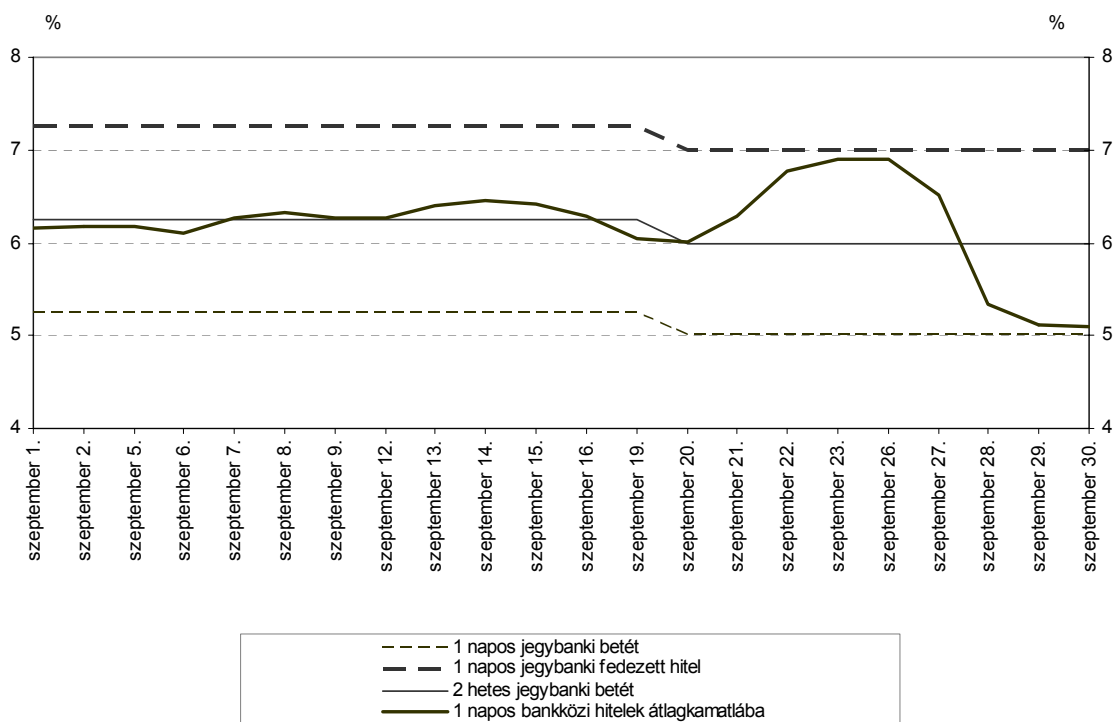
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások eurohitel és eurobetét kamatlábainak különbsége

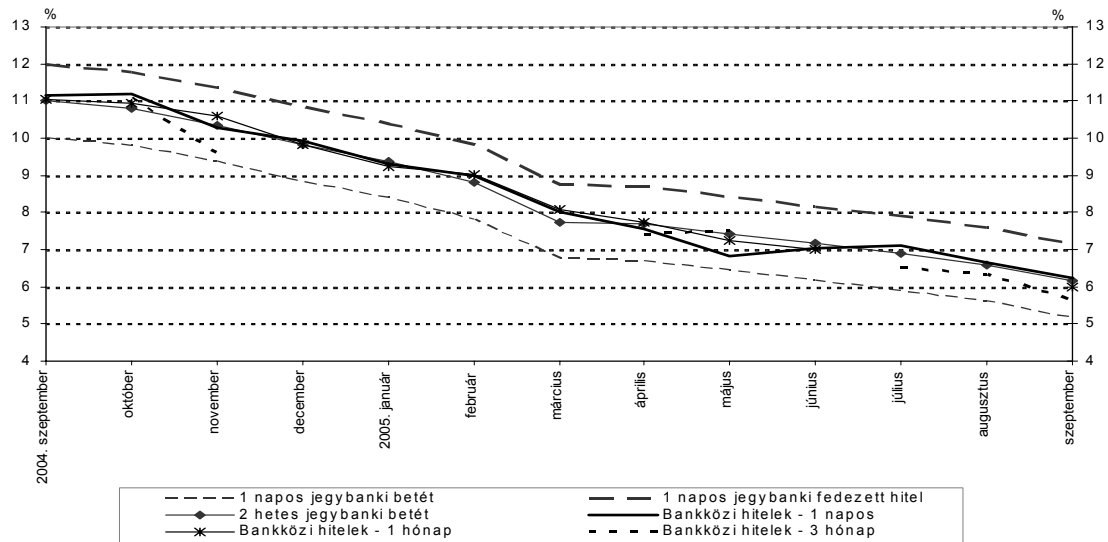
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású euro fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbség 4,09 százalékpontból 4,00 százalékpontra változott. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség 1,82 százalékpontból 1,88 százalékpontra emelkedett.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

13. ábra: A jegybanksi kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai

14. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2005 szeptemberében 2422,3 milliárd forint volt a forgalom, amely 205,1 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába augusztushoz viszonyítva 44 bázisponttal 6,22%-ra; a 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké pedig 70 bázisponttal 5,65%-ra csökkent. 2005. szeptemberben az 1 hónapos futamidejű bankközi kihelyezések átlagkamatlába 6,00%-ot tett ki.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozási időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

Nem pénzügyi vállalatok:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_EUR

Háztartások:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakosagi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakosagi_EUR

Bankközi forintkihelyezések adatai:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0903_bankkoozi

Budapest, 2005. október 28.

Módszertani megjegyzések

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatszatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

- a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.
- b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.
- c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

- a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábat úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábnak különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.
- b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy

legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábat az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8., 10. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábat az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknél az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.

9. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.